

50801 - İstikrarsız Mevduatların Zekatı

Soru

Bankada olan mevduatların miktarı sene boyunca istikrarsızdır. Zira sürekli çekim ve yatırma işlemi yapmaktayım. Bu durumda sene sonunda nasıl zekatı hesaplarım.

Detaylı cevap

Hesaptaki tutar nisap sınırına ulaştığı ve üzerinden bir sene geçtikten sonra zekatı vacip olur. Söz konusu tutar biriktirme amacıyla olsun veya olmasın hüküm aynıdır. Nisap: 85gr altın veya 595 gr. Gümüş veya bunların değerinde olan her türlü para birimi nisaba ulaştığında zekatı vaciptir. Zekat olarak çıkarılması gereken oran %2.5 tur. Daha detaylı bilgi için [2795](#) nolu sorunun cevabına bakınız.

On iki ay geçmeden mevduatlar eksilirse zaman hesabı bozulur ve zekat vacip olmaz. Tekrar belirlenen miktara ulaştıktan sonra on iki ay sayımı başlar. Şayet mevduatlar azar azar ve aşamalı bir şekilde artıyorsa bu durumda şu detaylara dikkat etmek gerekir:

Birincisi: Şayet elde edilen yeni para daha önce bulunan paradan türemişse, örnek İslami bankalarda kar olarak elde edilmişse on iki ay sonunda hesapta bulunan tüm paranın zekatı verilir. Kazancın üzerinde sayılı günler geçse dahi zekatı verilir. Bu nedenle fıkıh alimleri şöyle demiştir: Kazancın zamanı, asıl/anaparanın zamanına tabidir.

Şayet elde edilen para/varlık hesapta olan paradan türememişse, kişi kendi maaşından biriktirdiği bir para vs. ise bu durumda hesaba giren her para için ayrı bir takvim tutması gerekir. Yeni eklenen tutarın nisaba ulaşması şart değil çünkü önceki para ile nisaba ulaşmıştır.

Bunun üzerine Ramazan ayında biriktirilen bir meblağın zekatı bir sonraki ramazan ayında verilir. Şevval ayında biriktirilen paranın zekatı bir sonraki şevvalda verilir.

Şüphesiz kişinin her ay için elde edilen birikim için ayrı bir hesap tutması zordur. Aynı şekilde on iki ayın geçmesinden sonra söz konusu birikimin zekatını vermek de zor olabilir. Bu nedenle en kolay yöntem ilk nisaba ulaşan meblağ üzerinden bir sene geçmesiyle mevcut meblağın zekatını vermesidir.

Bu konu (26113) nolu sorunun cevabında açıklanmıştır. Bununla birlikte on iki ay geçmeden bir malın zekatı daha önceden verilmesinde sakınca yoktur.

“Her kim nisap miktarında bir paraya sahip olur daha sonra bunun dışında bağımsız bir kaynaktan; maaş, miras, hibe, kira geliri gibi gelir elde ederse ve zekat mushtehakkına sadece kendi malında vacip olan tutarı vermek isterse bu durumda kazandığı her meblağ için bir liste ve takvim oluşturması gerekir. Böylece sahip olduğu günü kaydeder ve üzerinden bir sene geçtikten sonra zekatını çıkarır. Fakat kolaylığı seçer ve kuruş hesabı yapmaz ise sahip olduğu ilk nisab meblağ üzerinden bir sene geçmesiyle hesabında bulunan tüm paranın zekatını verir. Bu davranış sevap açısından daha büyük olduğu gibi hesaplaması daha kolaydır ve fakirler için de daha avantajlıdır. Zamanı gelmeyen paranın zekatını vermesi, zekatı peşin olarak vermek konusunda değerlendirilir ve caizdir. (Daimi Fetva Kurulu 9/280)

En iyisini Allah bilir.